

VERLICHTING VANDAAG

EEN HOORCOLLEGE OVER
VERLICHTINGSFILOSOFIE IN
MULTIDISCIPLINAIR EN
HEDENDAAGS PERSPECTIEF

door diverse sprekers

INHOUDSOPGAVE

College 1. Europese verlichtingstendensen in historisch perspectief, door Ronald Commers

- H1. Dé Verlichting is een fictie
- H2. Het vrije onderzoek en de strijd tegen het gezag
- H3. De radicale omkering

College 2. Verlichting over wetenschap en godsdienst, door Herman Philipse

- H4. Betrouwbare kenbronnen en onderzoeksmethoden
- H5. Wetenschappelijke verklaring voor het ontstaan van religies

College 3. Verlichting en mensenrechten, door Koen Lemmens

- H6. Het ontstaan van het concept mensenrechten
- H7. Specifieke en algemene mensenrechten
- H8. Vrijheid van meningsuiting

College 4. Verlichtingsideal en economische welvaart, door Ivan van de Cloot

- H9. Welvaart en waarden
- H10. Waarden als fundamenten voor welvaart
- H11. Verlichting en welvaart

College 5. Verlichting en vrouwenemancipatie, door Tinneke Beeckman

- H12. Introductie en de verlichtingsfilosofie volgens Marcel Gauchet
- H13. Verlichting en feminisme: Olympe de Gouges (1748-1793)
- H14. Les liaisons dangereuses uit 1782 van Pierre Choderlos de Laclos

College 6. Verlichtingsfundamentalisme: een contradictio in terminis?, door Johan Braeckman

- H15. Taal en drogredenen
- H16. Verlichtingsfundamentalisme en drogredenen

College 7. Iedereen verlicht?!, door Patrick Loobuyck

- H17. Leren om in vrijheid samen te leven
- H18. De liberale rechtsstaat en de neutrale overheid
- H19. Individuele keuzevrijheid in een verlichte samenleving

RONALD COMMERS

Professor dr. Ronald Commers is emeritus hoogleraar aan de Universiteit Gent. Hij doceerde vakken over de geschiedenis van de filosofie en de ethiek. Van zijn hand zijn onder andere *Het vrije denken*, *Het ongelijk van het humanisme*, *De val van Eros* en *Tussen de zichtbare en de onzichtbare wereld*. Binnen het domein van de praktische ethiek schreef hij bijdragen over het verval van de seksuele normativiteit en van de erotische beleving, over de ethiek van asiel en migratie en over minderheden en gastvrijheid. In 1996 richtte hij met zijn medewerkers aan de Universiteit Gent het Center for Ethics and Value Inquiry op, dat in een universitair internationaal samenwerkingsverband twee wereldconferenties over 'Global Ethics' organiseerde.

HERMAN PHILIPSE

Prof. dr. mr. Herman Philipse is universiteitshoogleraar aan de Universiteit Utrecht en doet onderzoek op het gebied van de moderne en contemporaine wijsbegeerte. Van hem zijn eerder de volgende hoorcolleges bij Home Academy verschenen: *Acht Filosofische Miniaturen*, *Godsdienstfilosofie*, *Filosofen van de 20e eeuw*, *Betrouwbare kennis*, *Wetenschap versus godsdienst*, *Ethiek en evolutie*, *Vrijheid en verplichting*, *Godsgeloof of atheïsme?*, *Neurofilosofie van de geest* en *Waarheid en dwaling*, *Klimaatverandering*, *De onvoltooide Verlichting* en *Wat is filosofie?*

KOEN LEMMENS

Koen Lemmens studeerde rechten in Brussel en behaalde een Ph.D. aan het Europees Universitair Instituut (Firenze, Italië). Hij is hoofddocent Europees en internationaal mensenrechtenrecht, grondwettelijk recht en mediarecht aan de KU Leuven. Hij doceert daarnaast ook persrecht aan de VUB en is Belgisch directeur van het European Inter-University Centre for Human Rights and Democratisation (EIUC) in Venetië. Eerder doceerde hij ook aan de UA en de Erasmushogeschool. Lemmens is tevens advocaat aan de Brusselse balie, gespecialiseerd in procedures voor het Europees Hof voor de Rechten van de Mens.

IVAN VAN DE CLOOT

Ivan Van de Cloot, hoofdeconoom van denktank Itinera, treedt regelmatig naar voren als commentator bij financiële en economische gebeurtenissen. Hij schreef enkele spraakmakende boeken, zoals *Roekeloos, over banken en politiek* en *Taks shift, waarom ons land een belastinghervorming nodig heeft*.

TINNEKE BEECKMAN

Tinneke Beeckman is doctor in de Moraalwetenschappen, auteur van het bekroonde *Door Spinoza's Lens* (2012/2016), en *Macht en onmacht. Een verkenning van de hedendaagse aanslag op de Verlichting* (2015). Momenteel werkt ze aan een boek over het belang van Machiavelli voor deze tijd.

JOHAN BRAECKMAN

Prof. dr. Johan Braeckman studeerde wijsbegeerte en menselijke ecologie aan de Universiteit Gent, de Vrije Universiteit Brussel en de University of California. Hij doceert aan de Universiteit Gent en was Socrates hoogleraar aan de Universiteit van Amsterdam. Hij geeft geregeld lezingen in binnen- en buitenland over meerdere thema's die in zijn werk aan bod komen. Van Johan Braeckman zijn bij Home Academy verschenen *Darwin en de evolutietheorie*, *Kritisch denken*, *Recht maken wat krom is?*, *Arthur Conan Doyle* (te samen met Jean Paul Van Bendegem en Vitali) en *Valkuilen van ons denken*.

PATRICK LOOBUYCK

Patrick Loobuyck studeerde godsdienstwetenschappen aan de KU Leuven en Moraalwetenschappen aan de UGent. Hij is momenteel als hoogleraar verbonden aan het Centrum Pieter Gillis van de Universiteit Antwerpen waar hij het vak Levensbeschouwing doceert. Hij is tevens als gastprofessor verbonden aan de Vakgroep Wijsbegeerte en Moraalwetenschappen van de UGent waar hij onder meer politieke filosofie doceert. Zijn onderzoek focust op religie in de democratische, seculiere samenleving - met bijzondere aandacht voor kerk-staat verhoudingen, John Rawls, Jürgen Habermas, levensbeschouwelijk onderwijs, geschiedenis van tolerantie en liberale neutraliteit.

Dit hoorcollege is tot stand gekomen in samenwerking met De Vrijzinnige Dienst van de Universiteit Antwerpen en het Humanistisch Verbond.

Humanistisch Verbond

Het Humanistisch Verbond is een sociaal-culturele organisatie voor vrijdenkers in Vlaanderen. Het Humanistisch Verbond verdedigt het recht op vrije meningsuiting en zet zich in voor respect voor de wilsvrijheid van het individu, zoals het recht op abortus en euthanasie. Klik [hier](#) voor meer informatie.

De Vrijzinnige Dienst van de Universiteit Antwerpen

De vrijzinnige dienst organiseert tal van activiteiten die onze blik op de wereld verrijken: tijdens lezingen, debatten, theatervoorstellingen, poëzievoordrachten, filmavonden passeren de meest uiteenlopende maar levensbeschouwelijk relevante onderwerpen de revue. Verder brengen we de studenten graag in contact met gelijkgezinden. Klik [hier](#) voor meer informatie.

Universiteit Antwerpen
Vrijzinnige Dienst

COLOFON

Home Academy Publishers geeft hoorcolleges uit voor thuis en onderweg. Direct te downloaden of onbeperkt te streamen in de Home Academy Club. Interessante onderwerpen, van geschiedenis tot natuurwetenschappen, voorgedragen door boeiende sprekers. Zo kunt u kennis opdoen in de auto, in de trein, op de fiets of thuis op de bank. Download de Home Academy app voor het beluisteren van onze hoorcolleges op een smartphone of tablet.

Kijk verder op WWW.HOME-ACADEMY.NL

UITGAVE Home Academy Publishers
Middelblok 81
2831 BK Gouderak
Tel: 0182 - 37 00 01
E: info@home-academy.nl

OPNAME Frits de Bruijn (Antwerpen, februari 2019)
STEM INLEIDING F.C. van Nispen tot Sevenaer
MUZIEK Cok Verweij
MASTERING Frits de Bruijn
VORMGEVING Floor Plikaar

© Copyright 2019 Home Academy Publishers, Den Haag
ISBN 978 90 8530 187 5
NUR 77, 78

Alle rechten voorbehouden. Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen, mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, uitgeleend, verhuurd, uitgezonden, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door (foto)kopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaand schriftelijk toestemming van de uitgever.